

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Психологія лідерства в бізнесі

Шифр та назва спеціальності
113 – Прикладна математика

Освітня програма
Комп'ютерне та математичне моделювання

Рівень освіти
Магістр-науковець (1 рік 9 місяців)

Семестр
3

Інститут
ННІ Соціально-гуманітарних технологій

Кафедра
Педагогіка та психологія управління соціальними системами ім. акад. І.А. Зязюна

Тип дисципліни
Освітньо-наукова, вибіркова

Мова викладання
Українська

Викладачі, розробники

Гура Тетяна Віталіївна

Tetiana.Hura@khti.edu.ua

Кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами ім акад. І.А. Зязюна НТУ «ХП».

Автор та співавтор понад 300 наукових та науково-методичних праць. Провідний лектор з дисциплін: «Психологія лідерства в бізнесі», «Психологія лідерства», «Психологія бізнесу та підприємництва». Має 9 свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір. Член Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці. Досвід роботи у вищій школі – 28 років.

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Дисципліна спрямована на розгляд широкого кола питань щодо ознайомлення здобувачів із знаннями про психологічні особливості професійної діяльності особистості фахівця з прикладної математики.. Особливу увагу в курсі приділено знанням з прикладних аспектів професійної діяльності бізнес-лідера (види лідерства, особливості діяльності лідера в команді, формування лідерського потенціалу та ін.).

Мета та цілі дисципліни

формування у студентів наукових і професійних знань у сфері ефективного бізнес-лідерства, розвиток психологічної культури, активізація лідерського потенціалу як сукупності умінь самоуправління і управління іншими людьми.

Формат занять

Лекції, практики, самостійна робота. Підсумковий контроль – залік.

Компетентності

ЗК2 Здатність адаптуватися та діяти в новій ситуації, проявляти ініціативу та підприємливість,
ЗК3 Здатність оволодівати сучасними знаннями, формулювати та вирішувати проблеми
ЗК4 Здатність діяти соціально, відповідально та свідомо,
ЗК6 Здатність працювати в команді та керувати нею
ЗК7 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу,
ЗК8 Здатність спілкуватися та здійснювати професійну діяльність державною мовою та мовою країн ЄС,
ЗК9 Здатність готувати та здійснювати публічні виступи з презентацією одержаних результатів, готувати науково-технічні публікації та звіти за результатами виконаних досліджень,
ЗК11 Здатність спілкуватися та здійснювати науково-дослідницьку діяльність державною мовою та мовою країни ЄС,
СК1 Здатність розв'язувати задачі й проблеми, які можуть бути формалізовані, потребують оновлення й інтеграції знань, зокрема в умовах неповної інформації,
СК13 Здатність розробляти та керувати науково-технічними проектами,
СК14 Здатність використовувати сучасні психолого-педагогічні теорії й методики у професійній та науковій діяльності.

Результати навчання

РН1 Спілкуватися й комунікувати в межах професійних компетенцій однією з мов країн ЄС.
РН3 Логічно, послідовно й точно формулювати свої думки та подавати інформацію у професійному спілкуванні, застосовувати інформаційні і технічні засоби та педагогічні методи для презентації.
РН6 Застосовувати процедури формального опису систем, перевірки їх адекватності для дослідження соціально-економічних, технічних, природничих та інших систем.
РН11 Володіти навичками абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
РН12. Вміти працювати в команді, розробляти і керувати науково-дослідними, прикладними й ІТ-проектами, потенційно у міжнародному середовищі).

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 90 годин. (3 кредитів ECTS): лекційні заняття – 16 год., практичні заняття-16год., самостійна робота –58 год. Форма контролю: залік.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

1.Обчислювальний інтелект. 2.Науково-дослідна робота.

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Методами навчання у викладанні навчальної дисципліни «Психологія лідерства в бізнесі» є:

- словесні (бесіда, лекція -диспут, проблемна лекція);
- наочні (ілюстрація);
- практичні (практичні ситуації, тестуи, анкета);
- групові (творчі групи);
- ігрові (ділові);
- документальні (аналіз, складання психологічних портретів);
- проблемні (кейси, мозковий штурм);
- інтерактивні (ментальні карти, виступи-презентації);
- самостійні (творчі завдання, опрацювання літератури);
- дослідницькі (теоретичний аналіз наукових джерел, емпіричне дослідження);
- тренінгові (обговорення, рефлексія).

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Лідерство в бізнесі: сутність та актуальність сьогодення.

Тема 2. Наукові концепції лідерства в найдавніші часи до сьогодення
Тема 3. Емоційне лідерство. Емоційний інтелект
Тема 4. Харизматичне лідерство. Трансформаційне та трансакційне лідерство.
Тема 5. Стили лідерства в бізнесі. Модель бізнес-лідера. Авторитет та імідж бізнес-лідера.
Тема 6. Крос-культурні комунікації в діяльності бізнес-лідера. Основи риторики для бізнес-лідерів: ефективний публічний виступ.
Тема 7. Гендерні особливості бізнес-лідерства.
Тема 8. Бізнес-лідерство та менеджмент.

Теми практичних занять

Тема 1. Лідерство в бізнесі: сутність та актуальність сьогодення.
Тема 2. Наукові концепції лідерства в найдавніші часи до сьогодення
Тема 3. Емоційне лідерство. Емоційний інтелект
Тема 4. Харизматичне лідерство.
Трансформаційне та трансакційне лідерство.
Тема 5. Стили лідерства в бізнесі. Модель бізнес-лідера. Авторитет та імідж бізнес-лідера.
Тема 6. Крос-культурні комунікації в діяльності бізнес-лідера. Основи риторики для бізнес-лідерів: ефективний публічний виступ.
Тема 7. Гендерні особливості бізнес-лідерства.
Тема 8. Бізнес-лідерство та менеджмент.

Теми лабораторних робіт

Не передбачені.

Самостійна робота

1. Лідерство в періоди: Раннього, Пізнього та Високого Відродження.
2. Династії бізнес-лідерів в галузі інформаційних технологій.
3. Компоненти поведінки харизматичного та не харизматичного лідера.
4. Побудова програми розвитку когнітивних якостей бізнес-лідера.
5. Адміністративні та психологічні методи управління конфліктами.
6. Складання психологічних портретів бізнес-вумен України та світу.
7. Розробка психологічного прогнозу щодо розвитку групи.
8. Психологічна характеристика процесу прийняття лідерського рішення: форма, етапи, феноменологія, індивідуальні відмінності.

Література та навчальні матеріали

Основна література

1. Гура Т., Романовський О., А. Книш. Психологія лідерства в бізнесі: навчальний посібник. Х. : « Друкарня Мадрид». 2017. 100 с. Режим доступу: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/43267>

Базова література

2. Гура Т.В. Розвиток когнітивних якостей у бізнес-лідерів: навчальний посібник. К.: «Пріоритети», 2016 р. 40 с.
3. Нестуля О.О., Нестуля, С.І. Основи лідерства. Наукові концепції (від найдавніших часів до середини ХХ століття): навч. посіб. Полтава: ПУЕТ, 2016. 277 с.
4. Нестуля О.О., Нестуля, С.І. Основи лідерства. Наукові концепції (середина ХІХ століття- початок ХХ століття): навч. посіб. Полтава: ПУЕТ, 2016. 375 с.
5. Нестуля О. О., Нестуля С. І., Кононець Н.В. Основи лідерства: електронний посібник для самостійної роботи магістрів освітньої програми «Педагогіка вищої школи» галузі знань 01 освіта/педагогіка спеціальності 011 освітні, педагогічні науки. Полтава : ПУЕТ, 2020. 232 с.
6. Нестуля О.О., Нестуля, С.І., Крамаренко В.В. Основи лідерства: практикум (індивідуальні практичні та творчі завдання) Вид. 4-е, переробл. та доповн.. Полтава.:ПУЕТ, 2017. 124 с.

7. Книш А.Є. Емоційний інтелект лідера в сфері бізнесу: навчальний посібник. за заг. ред. Романовського О.Г., Калашникової С.В. К.: «Пріоритети», 2016 р. 40 с.
8. Книш А.Є. Діагностика типу морального лідерства у сфері бізнесу: навчальний посібник. за заг. ред. Романовського О.Г., Калашникової С.В. К.: «Пріоритети», 2016 р. 40 с.
9. Макаренко А.Б. Крос-культурні комунікації для бізнес-лідерів: навчальний посібник. за заг. ред. Романовського О.Г., Калашникової С.В. К.: «Пріоритети», 2016 р. 40 с.
10. Марценюк Т. Гендерна рівність та недискримінація на практиці. Київ.»Комора».2021.176 с.
11. Мороз В.М. Трудовий потенціал бізнес-лідера: навчальний посібник. К.: «Пріоритети», 2016 р. 40 с.
12. Романовський О. Г. Бізнес-лідерство і когнітивні якості: навчальний посібник. К.: «Пріоритети», 2016 р. 40 с.
13. Серета Н.В. Основи риторики для бізнес-лідерів: ефективний публічний виступ: навчальний посібник. за заг. ред. Романовського О.Г., Калашникової С.В. К.: «Пріоритети», 2016 р. 40 с.
14. Формування ефективного стилю лідерства
URL:file:///C:/Users/Zver/Desktop/%D0%A2%D0%B5%D0%B (дата звернення:25.04.2023).
15. Черненко О., Гнатюк С., Петрик В., Гур'єв В., Курганевич В. Сучасні технології нейролінгвістичного програмування.Київ. Центр навчальної літератури.2020.230 с.

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

Методами контролю є усний та письмовий контроль під час проведення поточного та семестрового контролю.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на практичних заняттях, тестів.

Семестровий контроль проводиться у формі диференційного заліку відповідно до навчального плану в обсязі навчального матеріалу у терміни, встановлені навчальним планом.

Результати поточного контролю враховуються як допоміжна інформація для виставлення оцінки з даного освітнього компоненту.

Студент вважається допущеним до семестрового заліку за умови повного відпрацювання усіх практичних занять.

100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді заліку (20%) та поточного оцінювання (80%).

Залік: письмове завдання -3 завдання :(2 – теоретичні, 1- практичне).

Поточне оцінювання: оцінювання рефератів, результатів емпіричних досліджень, виконання завдань самостійної роботи.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту.

Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження
26.06.2023

Завідувач кафедри
Олександр РОМАНОВСЬКИЙ

Дата погодження
30.08.2023

Гарант ОНП (1 рік 9 місяців)
Геннадій МАРТИНЕНКО